

СЦЕНЫШТАТ МАСТАР, СПОРТЫШТАТ ТАЛЕ

"Морко деч вич менге öрдыжтö, Озаг ола велне, Кораксола лүман ял шарлен шинчын. Морко кугорно дене толмо годым куп лонгаш шумек, тиде ялым ончал колтетат, коремым тыртышын авырал шындышыла кош. Ял покшелне, адак түрлаште, куэрла-влак түшкан-түшкан шарлымышт дене Кораксола ялым ужар түс дене сылнештарат. Öрдыж гыч ончымаште ял сад лонгаште шинчышыла кош. А кенезым тымык эрдене Шале кугорно гыч Чавайнур могыр гыч ончалат гын, эр кече шаула, ял покшелсе пүя вүдым шöртнö түс йылгыжтарен, Элнет вүд иксала койыкта...". Тыге возен почмо Кораксола ялже нерген калык писатель Никандр Лекайн "Калинин колхоз" очеркыштыже.

Кораксола ял шуко уста еным почыктен. Тышеч иктыже - чулым, чолга, йолташ-влак дене курыкым тореш-кутын мунчалтен пытарыше ечызе, ача-авалан, ешысе кугурак эрге семын, шольо-шүжар влакым ончаш да сурт сомылкам ышташ полшышо, изижланат-кугужланат эре полшаш ямде рвезе Данилов Сергей Ксенофонович (снимкыште шолга гыч кумшыжо).

Сергей Данилов таче - М.Шкетан лүмеш Марий кугыжаныш драме театрын артистше. Кугешна ял калык шке землякше дене, поснак ачаже, Ксенофонт Сергеевич. Жашше годым тудат артистлан тунемнеже улмаш, да йöн лийын огул. Но илышыштыже садак тўвыра пашаште тыршен, клуб вуйлатышылан ыштен, Шүргыял школышто музык урокымат вүден. Гармоньым, баяным сайын шокта, ик сўанат, ик пайремат тудын деч посна эртен огул.

Сергей изинек спорт дене кылым

лекме. Чаманен каласаш логалеш, шуко ялыште клубшо кызыт петырналтын. Школым пытарымек, артист лиям манын, шоненат омыл".

Теве ынде Сергей Данилов марий калыкын тўн театрын сценыштыже коло ий утла модеш. Ты жапыште шуко роль чоналтын.

Сергей Данилов - шкешотан актёр, тудын репертуаржат ынде поян. Тушко руш, йот эллесе классик, тыгак марий драматург-влакын произведенийлашт почеш шындыме спектакляште түрлö рольым чонен. Дамис (Мольер, "Тартюф", 1998), Сану (М.Шкетан, "Ачийжат-авийжат", 1998), Виталий (В.Филиппов, "Шонго ўдырын мурыжо", 1998), Мичуш (Н.Арбан, "Кенез йўд",

та ўмырем, кодеш кумылем...", 2008), Йыванын (М.Шкетан, "Ачийжат-авийжат", 2008), Шайдуллинын (Ю.Соловьёв, "Йыван Кырла", 2009) рольыштым. Актёр Сергей Данилов комический, тыгак драматический рольымат моштен чога. Кажныштыже тудо ондаксым ок уештаре, шкешотан улмыжым ончыкта, геройын образышкыже, манмыла, пўтынек пурен кая.

Пелашыжымат, артистке Марина Почтеневам, театрыштак вашлийын да кугу марий сўан дене Курыкмарий район гыч конден: Кызыт артист-влак ешыште кок эрге кушкеш.

Актёр концертлаштат усталыкым да мастарлыкшым кумылын ончыкта, шўвыр, шўшпык, умшаго-

калыкын эн пагалыме енге. Очыни, авайже кочаж гай кидмастар лийшашыжым ончылгочак шижын, Сергейлан кочажын лўмжым пуэн. Теве ынде уныкажат кочажын корныжым тошка манаш лиеш. Кидйолжо чылалан толеш. Суртыштышт могай мебель уло, чыла Сергейын кидше дене ыштыме. А вара семўзарым келыштараш кумылжо ылыжын. Сергей шке мастарлыкшым йоча-влакланат шындара. Ончыкылык тукумшым марий шўлышеш шуарен кумштымаште тудынат надырге изи огул.

Сергей Ксенофонович Йошкар-Оласе П.И.Чайковский лўмеш йоча сымкытыш школышто икшыве-шамычым марий калыкын семўзарже-влак дене палдарен. Тиддеч посна шўвырым, шиялтышым шокташ, тўмырым перкалаш туныктен. Тыгак марий-влакын скрипкала койшо иягovyжшо дене палымым ыштен.

Сергей шке почмо вересе калыкшымаст ок мондо. Кертмыж семын творчествож дене куандарен шога. 2017 ийыште май тылзыште калык писатель Никандр Лекайлан 110 ий темме лўмеш пайремыш шке труппыж дене толын ыле. Кораксола клубышто ял калык да пошкудо ялла гыч толшо-влак "Кум кечылан у кува" спектакльым чоң канен ончент.

Кызыт Сергей Данилов "Иледайўледа" Венгерский трагикомедийыште Илишын рольым модеш.

Спортыштат тале улмыжо кош, ик гана веле огул профсоюз рескомын Почётан грамотыж дене палемдалтын.

Театр искусствым виандымашке изи огул надырым пыштымылан Сергей Ксенофонович Данилов 2004

шокта, ик суанат, ик пайремаг тудын деч посна эртен огыл.

Сергей изинек спорт дене кылым кучен, сандене физрук але радиомеханик лияш понен, но школым пытарыме кенежым Марий театрышке артистлан туныкташ колташ группым погеныт. Сергейлан класс вуйлатышыже Александр Арсентьевич Тимофеев Москосо Щепкин лүмеш театр училищыш каяш темлен, самырык рвезе йолташыже Эдуард Яковлев (Йогорсола ял гыч палыме марий актер) дене кутырен, коктын кудалыныт. Артист шкеже тыге ойла: "Школ жапыштак драмкружокыш кошташ тўналынам. Тыге спектакль дене пошкудо ялыш (Токсар, Ярансола, Йоплан да мололо вереат)

жат, 1998), Виталий (В.Филиппов, "Шонго ўдырын мурыжо", 1998), Мичуш (Н.Арбан, "Кенеж йўд", 2001), Метрий (Ш.Башбеков, "Кум кечылан у кува", 2003).

Эреак уым кычалаш тыршымыже, тўрлў образым тўрлў семын чонымо кумылжо тудын пытыдыме, актёр шкенжым сценыште эрыкын куча - тидыжак геройын илышыж дене илаш полша. Тыгак чоҗгалтыныт роль-влак "Эренер" (А.Пудин, 1998), "Салика" (С.Николаев, 2004), "Кронуш" (А.Петров, 2005), "Кожла кокласе омо" (В.Шекспир, 2006) спектакльлаште. Поснак ойыртемалтшын, мастарын модын тудо Тимошкан (А.Волков, "Каче-влак", 2005), Григорийын (Ф.Буляков, "Эр-

Актер концертлаштат усталыкшым да мастарлыкшым кумылын ончыкта, шўвыр, шўшпык, умшагомыж, олым шўвыр, шиялтыш, иягомыж, тўтыретпуч - чыла нине марий калык инструмент дене шоктен мошта, кўлеш гын, гармонь, гитар ден шокта, тўмырым пералта. Шўвырым шоктен моштымыжлан кўрак театрын концерт программыже утларак поян лийын.

Сергей Данилов 2004 ийыште Словакийыште эртыше шўвырзў-влак фестивалышкат миен. Весат тудын мастарлыкшым пенгыдемда: шўвырым ыштыме йўным тўрыс рашемден, тиде семўзгарым ынде шкеак ямдыла. Даниловын кочаже, Сергей, кундемлан тале апшат лийын, ялысе

Театр искусствым вияндымашке изи огыл надырым пыштымылан Сергей Ксенофонович Данилов 2004 ийыште Марий Эл Республикын Тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерствыжын Почётан грамотыж дене палемдалтын. Марий тўвырам арален кодымаште да виянден колтымаште тыршымылан тудлан 2008 ийыште Марий Эл Республикын Кугыжаныш Погынжын Почётан грамотыжым кучыктым. 2013 ийыште "Марий Элын сулло артистше" почетан лўмым пуымо.

Татьяна КИРИЛЛОВА,
Кораксола библиотекым
вуйлатыше